

До
Членовете на научното жури, сформирани
със Заповед № РД-22-43 от 09.01.2026 г. на
Ректора на Пловдивския университет
„Паисий Хилендарски” (ПУ) относно
конкурс за заемане на академичната
длъжност „професор“ по област на висше
образование 3. „Социални, стопански и
правни науки“, професионално
направление 3.6. „Право“, научна
специалност „Конституционно право“

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.ю.н. Георги Петров Пенчев, Юридически факултет на
Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ относно конкурс за
заемане на академичната длъжност „професор“ по област на висше
образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално
направление 3.6. „Право“, научна специалност „Конституционно право“ в
ПУ, обявен за нуждите на катедра „Публичноправни науки“ към
Юридическия факултет (ЮФ) на ПУ

Уважаеми членове на научното жури,

Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед
№ РД-22-43 от 09.01.2026 г. на Ректора на ПУ. Представям на Вашето
внимание рецензията си, изготвена на основание чл. 29а от Закона за
развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ – ДВ,
бр. 38 от 2010 г., изм. и доп.), чл. 61 от Правилника за прилагане на Закона
за развитието на академичния състав в Република България, приет с ПМС
№ 202 от 10.09.2010 г. (ППЗРАСРБ – ДВ, бр. 75 от 2010 г., изм. и доп.) и
чл. 79, ал. 1-3 от Правилника за развитие на академичния състав на
Пловдивския университет „Паисий Хилендарски” от 2011 г., изм. и доп.
(ПРАСПУ - В: Пловдивски университет „Паисий Хилендарски” [онлайн].
[прегледан 20.01.2026]. [https://uni-
plovdiv.bg/uploads/site/pravilnici/PRASPU_29.09.2025 г..pdf](https://uni-plovdiv.bg/uploads/site/pravilnici/PRASPU_29.09.2025_g..pdf)).

1. Общо представяне на процедурата и получените материали

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „професор“ на ПУ
по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“,
професионално направление 3.6. „Право“, научна специалност
„Конституционно право“ за нуждите на катедра „Публичноправни науки“
към ЮФ на ПУ е обявен в ДВ, бр. 96 от 11.11.2025 г. и на Интернет-
страницата на ПУ. За участие в конкурса е подал документи в срок един
кандидат – доц. д-р Христо Йорданов Паунов от катедра „Публичноправни
науки“ на ЮФ при ПУ. Кандидатът е представил документи на хартиен и

електронен носител съгласно чл. 77 от ПРАСПУ. Той удовлетворява минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и чл. 1а, ал. 1 от ППЗРАСРБ за допускането му до участие в конкурса. Спазена е процедурата по чл. 78 във връзка с чл. 67 от ПРАСПУ.

Доц. д-р Х. Паунов е представил за участие в конкурса 14 научни публикации след заемане на академичната длъжност „доцент”, а именно: а) една монография „Представителна демокрация и дигитализация”, Пловдив: Пловдивско университетско издателство, 2025, 256 с., в качеството ѝ на хабилитационен труд; б) 13 научни статии, както следва: Столицата на България като държавен символ. – В: Правото: традиции и перспективи. София: Сиела, 2018, с. 376-384; Конституционни измерения на българската културна идентичност. – В: Право и културни ценности. София: ИДП-БАН, 2019, с. 222-236; 140 години от създаването на Търновската конституция. – В: Сборник от научни четения, посветени на 140-годишнината от приемането на Търновската конституция. София: Сиела, 2019, с. 31-37; Свободната стопанска инициатива като конституционен принцип. – В: Традиция и развитие на законодателството в сферата на икономиката. София: ИК-УНСС, 2020, с. 89-95; Технологията за конституционни промени в българските конституции от 1947 и 1971 г. – Бизнес и право. София, 2021, № 4, с. 5-14; Великото народно събрание като гарант за защита на Конституцията на Република България. – *Studia Iuris*. Пловдив, 2021, № 2, с. 75-82; За потребността от функционирането на институцията „университетски омбудсман” в България. – В: 100 години УНСС – 100 години право в УНСС. Т. II. София: ИК-УНСС, 2021, с. 46-53; Изключителната държавна собственост – публичноправни аспекти. – В: Имуществените отношения в правото – развитие и перспективи. Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски”, 2021, с. 368-381; За конституционното право като наука и учебна дисциплина в Юридическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски”. – *Studia Iuris*. Пловдив, 2022, № 2, с. 79-89; Публичноправни аспекти в уредбата на държавния монопол по чл. 18, ал. 4 от Конституцията на Република България. – В: Юридически, икономически и исторически аспекти на държавното управление на стопанската дейност. София: ИК-УНСС, 2023, с. 85-92; Относно промяната във формата на държавно управление на Република България. – В: Правото в XXI век – предизвикателства и перспективи. Т. 2. Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски”, 2023, с. 35-43; Правни предизвикателства при приемането на промени в Конституцията на Република България. – В: Предизвикателства пред правното регулиране в България. София: ИК-УНСС, 2024, с. 41-54; Малолетните и непълнолетните в българските конституционноправни норми. – *Studia Iuris*. Пловдив, 2024, № 2, с. 7-16.

Всичките представени научни трудове за участие в конкурса са в областта на конституционното право.

2. Кратки биографични данни на кандидата

Доц. д-р Христо Паунов е завършил висше юридическо образование в ЮФ на ПУ в 1998 г. В 1999 г., след успешно издържан конкурс, е назначен за редовен асистент по Конституционно право в ЮФ на ПУ, катедра „Публичноправни науки“. В 2013 г. той придобива образователната и научна степен "доктор" след успешна защита на дисертационен труд на тема “Ревизия на Конституцията на Република България. Материалноправни и процесуални аспекти” в Института за правни науки към Българската академия на науките. От 2006 г. е главен асистент, а от 2016 г. е доцент в катедра „Публичноправни науки” на ЮФ на ПУ. В периода 2017-2019 г. доц. Х. Паунов е бил заместник-декан на ЮФ на ПУ, а от 2020 г. е омбудсман на ПУ. В периода 2014-2020 г. той е бил член на редакционната колегия на специализираното юридическо научно онлайн списание “Studia Iuris” на ЮФ на ПУ, а същевременно е участвал в редица национални и международни конференции, обученителни курсове и специализации у нас и в чужбина. Освен това доц. Х. Паунов е автор на редица научни публикации, както и статии в периодичния печат.

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

3.1. Оценка на учебно-педагогическата дейност

Доц. д-р Христо Паунов участва активно в учебно-педагогическата дейност на ЮФ при ПУ. Той е провеждал лекции по учебните дисциплини „Конституционно право”, „Парламентарно право”, „Изборно право”, „Конституционни основи на публичната администрация”, „Конституционни основи на международните отношения”, „Нормотворчество”, „Висша държавна администрация”, „Медицинско право”, „Омбудсман, предложения и сигнали на гражданите” и „Омбудсманът в Обединена Европа”. Същевременно той изпълнява добросъвестно задълженията си като преподавател по горепосочените учебни дисциплини.

3.2. Оценка на научната и научно-приложната дейност на кандидата

Монографията „Представителна демокрация и дигитализация”, представена като хабилитационен труд, е първото у нас комплексно научно изследване относно правния режим на дигитализацията на демократичните институции и процеси у нас. Тя има научна и практико-приложна значимост, тъй като може да се използва не само от юристи, но и от практикуващи специалисти в други области.

Горепосочените статии имат научнотеоретично и практикоприложно значение за анализирането на отделни конституционноправни проблеми.

3.3. Оценка на научните и научно-приложни приноси на представената за участие в конкурса научна продукция на кандидата

3.3.1. Оценка на научните и научно-приложни приноси на монографията „Представителна демокрация и дигитализация”, представена като хабилитационен труд

В структурно отношение тази монография се подразделя на: увод (с. 11-20); 3 части, в които са обособени 8 глави, озаглавени както следва: Част първа „Теоретични основи и концептуална рамка” (с. 21-74), която включва Глава първа „Представителната демокрация в съвременния конституционен ред” (с. 23-50) и Глава втора „Дигитализацията като обществен и правен феномен” (с. 51-74); Част втора „Дигитализация на демократичните институции и процеси” (с. 75-188), която включва Глава трета „Дигитализация на изборния процес” (с. 77-108), Глава четвърта „Дигитализация на парламентарната дейност” (с. 109-132), Глава пета „Дигитализация на изпълнителната власт” (с. 133-164) и Глава шеста „Дигитализация на съдебната власт” (с. 165-188); Част трета „Конституционни предизвикателства и перспективи” (с. 189-238), която включва Глава седма „Дигитални права, свободи и задължения” (с. 191-214) и Глава осма „Дигитални форми на гражданско участие” (с. 215-238); Заключение (с. 239-249) и Библиография (с. 251-255), включваща 36 заглавия на кирилица и 28 на латиница.

Могат да бъдат изтъкнати обобщено следните научни и научно-приложни приноси на горепосочената монография:

1) авторско становище за пряката демокрация като най-устойчивата форма на демократично управление, способна да се адаптира към променящите се условия в обществото (с. 27 и с. 50);

2) много добър анализ на съвременните предизвикателства пред представителната демокрация, напр. глобализацията, дигитализацията и сложността на определени обществени проблеми, изискващи експертни мнения в решаването им (с. 35-40);

3) авторско становище за необходимостта от преосмисляне на традиционните форми на представителство и от експериментиране с нови механизми на демократично участие в управлението и контрола във връзка със съвременните предизвикателства пред представителната демокрация (с. 40);

4) сполучлив анализ на причините и факторите за кризата на легитимността и на общественото доверие в представителните институции (с. 42-46), съчетан с определяне на начините за нейното преодоляване (с. 47-48);

5) авторско становище за дигитализацията като използване на цифрови технологии в обществения живот (с. 51) и като предизвикателство за конституционното право (с. 74);

6) авторско становище за предизвикателствата на електронното гласуване спрямо конституционните принципи на изборителното право (с. 82);

7) в заключението (с. 239-249) са направени редица полезни за правната наука изводи от разгледаната правна уредба и предложения за нейното усъвършенстване.

3.3.2. Оценка на научните и научно-приложни приноси на статиите, представени за участие в конкурса

Обобщено може да се изтъкне, че представените научни статии от кандидата в конкурса имат приносно научнотеоретично и практикоприложно значение за анализирането на отделни конституционноправни проблеми.

4. Оценка на личния принос на кандидата

Изтъкнатите приноси в научната продукция и получените резултати са лична заслуга на доц. д-р Христо Паунов. Те са обусловени от дългогодишната добросъвестно и систематично упражнявана преподавателска и научна дейност в ЮФ на ПУ.

5. Критични бележки и препоръки

Към монографията „Представителна демокрация и дигитализация” могат да бъдат отправени някои критични бележки и препоръки, главно от редакционно естество.

5.1. Критични бележки

1) на с. 62 е уместно да се посочи под линия броя и годината на публикуване в „Официален вестник” на Европейския съюз, серия L на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), а именно - ОВ L 119, 04.05.2016 г., в сила от 24.05.2016 г., с приложимост от 25.05.2018 г.

2) на с. 170 в наименованието на т. 3 на Глава шеста след думите „Конституционни аспекти” е необходимо да се добавят думите „на електронното правосъдие” пред думите „в българското право”.

3) на с. 226, р. 26 числото „22” трябва да се замени с числото „2”.

5.2. Препоръки

Разделите „Обобщения и изводи”, фигуриращи в края на глави трета (с. 106-108), четвърта (с. 131-132), пета (с. 162-164), шеста (с. 186-188), седма (с. 213-214) и осма (с. 236-238) можеха да бъдат редактирани по-синтезирано само в заключението на монографията и съответно да не фигурират в горепосочените глави.

Тези критични бележки и препоръки обаче, не омаловажават несъмнено високата, според мен, значимост и полезност за правната теория и практиката на горепосочената монография на кандидата в конкурса.

6. Лични впечатления от кандидата

Личните ми впечатления от доц. д-р Христо Паунов са много добри. Към колегите си той се стреми да бъдат учтив и внимателен.

Заклучение

Въз основа на изложеното по-горе:

1. Смятам, че доц. д-р Христо Йорданов Паунов отговаря напълно на изискванията на чл. 29, ал. 1 и чл. 29б, ал. 1 и 2 от ЗРАСРБ, чл. 60, ал. 1 от ППЗРАСРБ и на чл. 74, ал. 1, чл. 76, ал. 1 и 2 и чл. 77 от ПРАСПУ за избор на академичната длъжност „професор“ по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. „Право“, научна специалност „Конституционно право“.

2. Давам, на основание чл. 29б, ал. 2 от ЗРАСРБ, чл. 61, ал. 1 от ППЗРАСРБ и чл. 80 от ПРАСПУ, положителна оценка на преподавателската и научно-изследователската дейност на доц. д-р Христо Паунов, която ме мотивира категорично към положително заключение за избора му на академичната длъжност „професор“.

3. Препоръчвам на Научното жури, на основание чл. 29б, ал. 2 във връзка с чл. 27а, ал. 1 от ЗРАСРБ, чл. 61, ал. 1 от ППЗРАСРБ и чл. 80, ал. 1 и чл. 81, ал. 1 във връзка с чл. 70, ал. 1 от ПРАСПУ, да изготви доклад до Факултетния съвет на ЮФ при ПУ с предложение да бъде избран доц. д-р Христо Йорданов Паунов на академичната длъжност „професор“ на ПУ по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. „Право“, научна специалност „Конституционно право“.

София, 22.01.2026 г.

Подпис:

(проф. д.ю.н. Георги Пенчев)